

**СПРАВКА ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА
ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВИШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ**

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Медицински университет - Варна	<p>1. Поради специфични особености на всяко висше училище органите за управление най-точно могат да определят и разработят стратегия/политика за развитие на висшето училище.</p> <p>2. Задължението на новоизбрания ректор да изпълнява „политика за развитие“ на висшето училище, разработена от предишния ректор, считаме за грубо нарушаване на академичната автономия. Предложените изменения и допълнения силно ограничават новоизбраните ректор и академичен съвет да упражнят делегираните им от закона правомощия, изразяващи се в избор на стратегия за развитие на висшето училище, обективизирана в мандатната програма на ректора и приета от академичния съвет. Ректорът не може да представя отчет за изпълнението на „политика за развитие“, в чието разработване не е участвал. Предлагаме измененията и допълненията, свързани със съвместното разработване от заинтересованите страни на политика за развитие на висшето училище, утвърждавана от министъра на образованието и науката, да отпаднат.</p> <p>3. Договорът за управление, сключван между министъра на образованието и науката и избрания от ОС ректор, е противоречаща на закона регулация на отношенията между ректора и висшето училище и нарушава академичната автономия и Кодекса на труда. Да отпадне.</p> <p>4. В § 11, т. 2: разпоредбата предполага, че всички членове на академичния състав на факултета са членове на органа. Според изречение второ ¼ от членовете на академичния състав в общото събрание са нехабилитирани лица. Това означава, че трябва да се поддържа непрекъснато посоченото съотношение хабилитирани – нехабилитирани</p>	<p>Приема се по принцип.</p> <p>Приема се частично.</p> <p>Не се приема.</p> <p>Приема се частично.</p>	<p>Именно поради посочената причина политиката за развитие ще бъде разработена съвместно и съгласувано с висшето училище.</p> <p>Политиката за развитие на даденото висше училище не следва да зависи от конкретния ректор, тъй като тя ще е с траен характер и ще определя посоката на развитие на висшето училище, независимо от смяната на ръководствата. Именно по тази причина при разработването на мандатната си програма ректорът ще разполага с вече утвърдена политика за развитие.</p> <p>Договорът за управление е израз на ролята на държавата като определяща националната политика в системата и финансираща дейността на висшето училище.</p> <p>И към момента съществува изискване за съотношение между хабилитираните лица, нехабилитирани преподаватели, студенти и докторанти и административен персонал.</p>

		<p>преподаватели във факултетите. Предлагаме редакция на чл. 26, ал. 3: Общото събрание на факултета се състои от членове на академичния състав, от представители на административния персонал, на студентите и докторантите във факултета.</p>		
<p>5. Считама за неуместно и немотивирано представител на общината да се член на съвета на настоятелите. Това може да се приложи за общински училища, но не и за държавните висши училища, контролът върху дейността на които се осъществява от страна на държавата. Да отпадне.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Участието на представител на общината в съвета на настоятелите е израз на връзката между местното самоуправление, което е в най-голяма степен ангажирано с развитието на региона, и предлагания от висшето училище продукт на пазара на висшето образование.</p>		
<p>6. В измененията на чл. 77, ал. 8 е записано, че оценката на институционалната акредитация се формира като среднопретеглена стойност на последно дадените оценки по професионални направления и специалности от регулираните професии. В мотивите е посочено, че тя се формира като средноаритметична стойност на тези оценки. Предлагаме оценката за институционална акредитация да се актуализира със всяка нова оценка от програмна акредитация/акредитация на специалност от регулираните професии. Оценката да е среднопретеглена, като теглото на отделните направления/специалности от регулираните професии да се определя в зависимост от броя на обучаваните студенти по същите.</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Ако актуализацията на оценката от институционалната акредитация се прави всяка година, това може да попречи на дейността на висшите училища, както и да наруши правата на трети лица. Например ако висшето училище е имало по-висока оценка и е сключило договори с партньори (за образователен франчайз по смисъла на чл. 21, ал. 8 ЗВО), а на следващата година получи по-ниска оценка, то няма да може да продължи да осъществява съответното обучение. В методиката по чл. 78, ал. 7 ще бъде определен начинът на претегляне.</p>		
<p>7. При измененията, свързани със срока на валидност на институционалната и програмната акредитация, считаме за целесъобразно срокът да е 6 години.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички висши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите</p>		

				професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило, ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
		8. Въвеждането на правила, приети от МС, за определяне на минималната заплата за академична длъжност и на заплатата на ректора е в противоречие с правомощията на Академичния съвет да определя и приема бюджета на висшето училище. Така той няма да има компетентност да взема решение относно механизма за формирането им.	Приема се частично.	Министерският съвет ще определи минимални прагове на възнаграждението за асистент, а за Академичния съвет остава правомощието да определя конкретния размер на възнаграждението и механизма за определянето му.
		9. Предлагаме да отпаднат всички изменения и допълнения, свързани с: - политиката за развитие на висшето училище да се разработва от заинтересованите страни и утвърждава от министъра на ОН; - договора за управление между ректора и министъра на ОН; - представител на общината да е член на Съвета на настоятелите.	Не се приема.	Мотивите са изложени в настоящата таблица.
2.	Медицински университет - София	1. В § 11 да се създаде нова т. За: „В ал. 8 се отменя т. 4.“ Липсва правно основание за това правомощие, тъй като в чл. 58, ал. 2 е отменена.	Приема се.	Проектът на ЗИД на ЗВО е променен.
		2. За акредитацията – критериите за оценка трябва да са известни и ясни, подобна (не)яснота ще създаде нестабилност на правната уредба и ще създаде възможност правилата да се променят по съображения от конюнктурен характер.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.
		3. В § 3 към т. 2 да се създаде нова буква „б.б“: „т. 5 се изменя: след думата „утвърждава“ се допълва „единните“, след „дистанционна форма на обучение“ се допълва: „по предложение на Съвета на ректорите или на академичния	Не се приема.	Законодателят е приел изпълнителният орган на държавната политика (Министерски съвет) да приема нормативни актове, съдържащи изисквания към обучението, в това число и в

	съвет на съответното висше училище“.		дистанционна форма.
	4. Предложението за изменение на чл. 10, ал. 2, т. 10 да отпадне заради противоречие с чл. 21, ал. 1, т. 1 за изборност и мандатност на всички органи за управление.	Не се приема.	Няма противоречие с чл. 21, ал. 1, т.1. Ректорът продължава да бъде изборна длъжност, като заемането на длъжността „ректор“ ще бъде следствие от един сложен фактически състав – автономен избор и последващо сключване на договор.
	5. Да отпадне предложението за сключване на договор за управление с ректора – противоречие с академичното самоуправление. Да не се променя чл. 29, ал. 1, т. 4, тъй като при отказ на министъра на образованието и науката да сключи договор с избрания от общото събрание ректор се нарушава академичното самоуправление, което е част от академичната автономия, заложен в чл. 53, ал. 4 от Конституцията на Р България.	Не се приема.	Министърът сключва договор с избрания от Общото събрание ректор в условията на обвързана компетентност, с изключение на случаите, в които законът изрично забранява дадено лице да бъде ректор.
	6. Да се регламентира ясно и изрично правното положение на ректора: по силата на какъв договор ще се заема длъжността „ректор“, по какъв начин ще се регламентира изпълнението на задълженията на ректора по този договор; каква ще е отговорността на ректора за неизпълнение на договора.	Приема се по принцип.	Задълженията на ректора са регламентирани в Закона, в това число и в предлаганите промени.
	7. В чл. 26, ал. 3 в изречение първо след „членовете на академичния състав“ да се добави „на основен трудов договор“.	Не се приема.	В момента законовият текст съдържа исканата добавка.
	8. Квотата на нехабилитираните преподаватели да бъде в рамките на 5-10 на сто, предложената от ¼ е висока – чл. 26, ал. 3; чл. 27, ар. 2 и чл. 30, ал. 3.	Не се приема.	Предложените квоти са израз на държавната политика за привличане на млади преподаватели в академичния състав. Младите преподаватели са най-загрижени дългосрочно за развитието на висшето училище.
	9. В чл. 26 от ЗИД да се включи нова алинея, отразяваща спецификата на обучение във факултетите, които провеждат обучение в област „Изкуства“ – по отношение на ал. 7.	Не се приема.	В чл. 26, ал. 1 от ЗВО изцяло отпада регулацията за минимална численост на академичния състав на факултета. В ал. 7 само се намалява броят на членовете на факултетния съвет на основен трудов договор – от 25 на 21.

		<p>11. Ал. 2 на чл. 92 да отпадне, тъй като приемането на общи правила (за определяне възнаграждението на ректора по договора за управление) няма да отразява спецификата на обучение, материална база, финансова осигуреност и др. фактори. Заложените в договора цели, задачи и целеви стойности могат да варират в широк диапазон и да допускат субективно отношение към работата на ректора. Договорът е присъщ за управлението на търговски дружества, а висшите училища са с различна структура от търговските дружества. Договорът за управление с ректора не може да изпълни своето предназначение, доколкото в него има определени задължения и отговорности, вменени само на ректора.</p> <p>Следва да се вземат предвид чл. 19, чл. 20 и следващите, определящи, че академичната автономия включва и академично самоуправление.</p> <p>Разширяването на правомощията на министъра да сключва договор с ректора разширява дадени вече със ЗВО правомощия на министъра и дублира негови контролни функции по чл. 10, ал. 2, т. 7 и 8 от ЗВО.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Единният механизъм е необходим като мотивация за изпълнението на определените в договора цели. Единният механизъм гарантира единен подход.</p>
		<p>12. В чл. 78, ал. 3, т. 7 са въведени критерии при програмната акредитация, свързани със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското образователно пространство за висше образование. В текста няма конкретика. Критериите за оценка трябва да са конкретни и ясни на всички правни субекти, а не определими за случая и по преценка на органа за акредитация.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.</p>
		<p>13. В чл. 88в, ал. 6 е въведена разпоредба за отнемане на институционална или програмна акредитация, когато са констатирани нарушения на ЗВО. Разпоредбата има санкционен и прекратителен характер и следва да посочва при какви точно нарушения. Нарушенията трябва да са оглед неизпълнение на критерии за акредитация, които също трябва да са изчерпателно посочени.</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Отнемането на акредитацията е крайна мярка, която по смисъла на чл. 88в, ал. 6 ЗВО ще се прилага само при нарушения на Закона за висшето образование. Не е възможно изначално да се предвидят всички форми на нарушения. Същевременно всеки правен субект има общо задължение да спазва повелите на действащото българско законодателство.</p>

3.	Национална спортна академия - София	<p>1. В чл. 10, ал. 3 политиката за развитие на висшето училище се изготвя при взаимодействие между заинтересованите страни. Предлага се утвърждаването ѝ да става не по-късно от три месеца след провеждането на избор на нов ректор.</p> <p>Логично е представител на висшето училище да е новоизбраният ректор, тъй като той ще реализира политиката. Това осмисля второто изречение от разпоредбата.</p>	Приема се частично.	<p>Политиката за развитие на даденото висше училище трябва да е известна предварително, но е предвиден механизъм, чрез който тя да бъде допълвана, за да бъде припозната от висшето училище.</p>
		<p>2. Чл. 76, ал. 6: не се посочват причини за намаляване срока на програмната акредитация. Разликата в срока на валидност между ИА и ПрА ще доведе до оценяване на различни периоди, както и увеличаване броя на процедурите.</p>	Не се приема	<p>Целта на измененията е да се намали тежестта върху висшите училища, но същевременно да се гарантира високо качество на предлаганото обучение. Към момента институционалната и програмната акредитация имат срок на валидност от три до шест години спрямо получената оценка. Предлагат се фиксирани срокове, като за институционалната акредитация срокът е шест години. Разликата в сроковете е свързана с желанието за засилване на контрола на качеството, което се измерва чрез резултатите от програмната акредитация.</p>
		<p>3. За промяната в чл. 78, ал. 6 за валидност на програмната акредитация не се посочват аргументи. Разликата в срока на валидност между институционалната и програмната акредитация ще доведе до оценяване на различни периоди и увеличаване броя на процедурите.</p>	Не се приема	<p>Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички висши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило, ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова</p>

				дълги периоди от време.
4.	Софийски университет „Св. Климент Охридски“	1. Положително е становището за предложеното уточняване на статута на изследователските висши училища, за утвърждаването на политика за развитие на висшите училища със стратегически цели и задачи, сключването на договор за управление с избрания ректор на държавното висше училище, изготвянето на Карта на висшето образование, регламентиране реда за откриване на филиали и колежи в частните висши училища.	Приема се.	Становището подкрепя законопроекта.
		2. Подкрепяме оптимизирането на дейностите и сроковете по акредитацията – институционална и програмна. Горещо подкрепяме предложението преподавател да може да участва при акредитацията на не повече от едно висше училище.	Приема се.	Становището подкрепя законопроекта.
		3. Положително е становището ни относно освобождаването от такси в държавните висши училища на студенти, подготвящи се в професионални направления и защитени специалности с най-висок очакван недостиг на пазара на труда, както и включването в Съвета на настоятелите на държавните висши училища на представител на общината.	Приема се.	Становището подкрепя законопроекта.
		4. Следва да се прецизира дали Националната карта на висшето образование да има рестриктивен характер. Приемането ѝ от НС означава, че всяко нейно изменение трябва да става отново от НС, което ще забави и затрудни реализирането ѝ. Освен това приемането ѝ с акт на НС би фиксирало настоящото положение, което означава да не може лесно да се оптимизира или развива системата, както и узаконяване на структури с ниско качество или дублиращи се структури в същия град, регион или географски близки места. Мораториумът върху откриването на нови висши училища, основни звена и филиали, преобразуването на висши училища, основни звена и филиали има цел спирането на необоснованото разрастване на системата, но отново ще доведе до трайно установяване на съществуващото положение и няма да позволи обоснованото създаване на	Приема се по принцип.	Приемането на Националната карта от Народното събрание е именно с цел тя да има траен характер и да не се подлага на конюнктурни промени в зависимост от определени политически виждания в управлението на системата.

	нови звена.		
	5. Допълнението в чл. 75, ал. 2 „контролира“ променя философията на глава десета, която винаги е била НАОА да е партньор, подпомагащ висшите училища да осигуряват и повишават качеството на обучението. Затова законодателят е подбрал израза „да стимулира“.	Не се приема.	НАОА е с контролни функции. Държавата гарантира качеството на висшето образование посредством законово възложените функции на НАОА за следакредитационно наблюдение и контрол.
	6. Формирането на оценката от институционалната акредитация като среднопретеглена стойност на последно дадените оценки по професионалните направления и специалностите от регулираните професии в чл. 77, ал. 4 и ал. 8 ще променя оценката за институционална акредитация ежегодно.	Приема се.	Оценката ще се актуализира ежегодно.
	7. С новата ал. 7 на чл. 78 се предлага валидността на програмната акредитация да бъде 4 години. Това ощетява почти всички висши училища, защото в момента те са с малки изключения са в първите две категории и ще увеличи броя на процедурите с 50 на сто. Ако искаме опростяване на процедурите, следва уеднаквеният срок на програмната акредитация да бъде 6 години.	Не се приема.	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички виши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това подългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
	8. Определението на „капацитет“ в § 4д, т. 2 от ДР ще доведе до спиране на всякакво развитие, дори на нужни специалности, предлагаме новото изречение второ да отпадне или след думите „равен на“ да се допълни „110 на сто от“.	Не се приема	Висшите училища следва да съобразяват предлаганото от тях обучени с предоставения им капацитет. Въпрос на свободна преценка, вътрешна организация и политика на висшето училище е как ще бъде разпределен общият капацитет. Той, обаче не трябва да бъде игнориран и надхвърлян, каквато тенденция се наблюдава през последните години.

		<p>9. Новата т. 16 на чл. 21, ал. 1 дава право на сключване на до две споразумения с държавни или общински училища за съвместна учебна дейност. Ограничението създава неравнопоставеност поради различния брой професионални направления в различните висши училища. Ограничението да отпадне или да бъде до две споразумения на професионално направление.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Висшето училище има право на избор в кои професионални направления желае да сключи договори по чл. 21, ал. 1, т. 16. По всички останали професионални направления висшето училище може да прави партньорства с професионални гимназии на общо основание, извън специалния ред на т. 16.</p>
		<p>10. Съгласно новия чл. 57а изпълнението от норматива за учебна заетост в случаите по чл. 56а не се взема предвид при оценяването и атестирането на лицата, заемащи акад. длъжност във висшето училище, което създава противоречие, тъй като атестацията е свързана с норматива за учебна заетост.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Преподавателите не изпълняват академични функции в средното образование.</p>
		<p>11. Предвижда се в колективните органи за управление членовете на акад. състав да бъдат не по-малко от 75 и не повече от 83 на сто, от които $\frac{1}{4}$ нехабилитирани преподаватели, на студентите и докторантите – най-малко 15 на сто, на административния персонал – до 5 на сто. Текстът следва да се прецизира, защото $\frac{1}{4}$ нехабилитирани преподаватели в ред случаи ще бъде аритметически невъзможно, а и така членовете на академичния състав в колективните органи се намаляват за сметка на студентите и административния персонал.</p>	<p>Приема се частично.</p>	<p>Направена е корекция в текста на разпоредбата.</p>
		<p>12. С чл. 92, ал. 1 се предлага въвеждането на минимална заплата за академична длъжност в държавните висши училища. Държавните висши училища осигуряват тези средства от бюджета. Трябва да се осигури цялостно увеличение на средствата от бюджета за висше образование и наука.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>Министерският съвет ще определи минимални прагове на възнаграждението за асистент, а за Академичния съвет остава правомощието да определя конкретния размер на възнаграждението и механизма за определянето му.</p>
		<p>13. Чл. 9, ал. 3, т. 6, буква „в“ се отменя и не става ясно ще се определя ли броят на студентите в частните висши училища и от кой орган.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>МОН ще осъществява контрол за съответствието с капацитета на висшето училище.</p>
		<p>14. Отпадането на позоваването на чл. 119 и чл. 107 от КТ в чл. 29, ал. 2 може да създаде неясноти и затруднения при прилагането му.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Новата концепция на сключване на договор между ректора и министъра на образованието вече не предполага сключване на допълнително споразумение към основния трудов договор на лицето.</p>

		15. В новата т. 13 на чл. 32, ал. 1 не става ясно с каква периодичност ректорът се отчита пред Общото събрание. Предлагаме това да става ежегодно.	Не се приема.	Въпрос на академична автономия и уредба в правилника за дейността на висшето училище.
		16. Изискването в новата ал. 2 на чл. 35 няма причина да не важи и за нехабилитираните лица, предлагаме думите „хабилитирани лица“ да се заменят с „членове на академичния състав“.	Не се приема.	Хипотезата не е приложима към нехабилитирания състав.
		17. Да се прецизира текстът на чл. 78, ал. 3.	Не се приема.	Предлаганият текст е ясен и значително по-прецизен от действащия.
		18. Новият чл. 17а, ал. 1 делегира на МС да определи със свой акт обективните показатели за изследователски университет. Предлагаме основните обективни показатели да бъдат определени в закона, като тези от отменения чл. 81, ал. 1 ни се струват достатъчни.	Не се приема.	Основните характеристики на изследователските университети са определени в самия чл. 17а, ал. 1. Отмененият текст също препраща към акт на Министерския съвет.
		19. В измененията на § 11 от ПЗР трябва да се изясни само еднократно ли може да бъде удължаван срокът и може ли с по-малко от три години. Законопроектът изключва докторите на науките от обхвата на разпоредбата, с което се стеснява кръгът на лицата, които могат да бъдат пенсионирани по чл. 328, ал. 1, т. 10 от КТ. Предлагаме да се запази действащият текст или да се допълни с включването на асистентите, главните асистенти и помощния персонал.	Не се приема.	Предложеният текст на § 11 е ясен относно срока за удължаване – еднократно, за срок до 3 години. „Доктор на науките“ не е академична длъжност по смисъла на ЗРАСРБ, поради което не се налага специална законова уредба. По отношение на споменатите нехабилитирани лица се прилага действащото трудово законодателство.
		20. Формулировката на новата ал. 25 на чл. 282 от ЗПУО със споразумение по чл. 28, ал. 3 позволява тълкуването, че училищата превеждат на висшите училища средства за цялото трудово възнаграждение на тези лица, вместо единствено за проведеното в училището обучение.	Приема се.	Разпоредбата на ЗПУО е прецизирана.
		21. Предложения за изменения и допълнения на ЗРАСРБ	Не се приема.	Предложенията за изменения и допълнения на ЗРАСРБ не са относими към предложения за обсъждане законопроект.
5.	Военномедицинска академия	1. В чл. 78, ал. 7 да отпадне предложението за намаляване на валидността на програмната акредитация за срок от 4 години.	Не се приема	Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички висши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен

				бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това по-дългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило, ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време.
6.	Военна академия	1. В §4, т. 9 и т. 10: вместо политика за развитието да се замени със стратегия за развитието на	Не се приема.	Въпросният програмен документ няма характер на стратегия, а е в рамките на Стратегията за развитие на висшето образование.
		2. § 15: Да се прецизират текстовете съобразно спецификата на висшите училища. Ректорът на ВА се назначава от министъра на отбраната при условия и ред, различен от тези в гражданските ВУ.	Приема се по принцип.	Разпоредбите на специалните закони дерогират нормите на общите разпоредби на ЗВО.
7.	Висше училище по агробизнес и развитие на регионите	Проектозаконът не се произнася по въпроса за големия брой бакалаври и магистри, които напускат страната, а има добър опит в европейските страни. В Швеция субсидираните от държавата студенти, които 10 години след дипломирането си се реализират в чужбина, заплащат разходите за образованието си.	Не се приема.	Няма конкретно предложение.
8.	Варненски свободен университет	1. В чл. 26, ал. 1 са се запази терминът „лекционни курсове“.	Не се приема.	С направената поправка се предотвратява заобикалянето на закона, при което на курсове, четени от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор, се дава много малък хорариум за сметка на огромен хорариум на малък брой курсове, четени от нехабилитирани преподаватели.
		2. Да се предвиди експертите от практиката да провеждат предвидените за тях учебни занятия в реална бизнес среда.	Приема се по принцип.	Такава възможност съществува и в момента и е въпрос на академична автономия.
		3. Засилва се разграничаването между държавни и частни висши училища. Защо само държавните ще имат право да сключват споразумения с държавни и общински училища	Не се приема.	Няма пречка частните висши училища да сключват споразумения за партньорство с държавни средни училища. Специфичният

		за съвместна дейност.		вид партньорство по реда на чл. 21, ал. 1, т. 16 от ЗВО обаче е допустим само за държавни висши училища, тъй като частните висши училища не могат да бъдат финансирани със средства от държавния бюджет чрез средните училища.
9.	Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“	1. Разширяване и прецизиране на предложението за Националната карта за висше образование. Широко обществено обсъждане на картата - ще бъдат засегнати интересите на академичната автономия, като и на работниците и работодателите, в чийто интерес следва да бъде приета. Да се изработи в сътрудничество и при консенсус от страна на местните и централните органи на изпълнителната власт.	Приема се.	Всеки акт на Министерския съвет и на Народното събрание се подлага на обществено обсъждане, като се отчитат мнения на всички заинтересовани страни.
		2. § 4, б. „в“ относно създаването на т. 9 в чл. 10, ал. 2: Несъвместимо е с академичната автономия политиката за развитие на ВУ да се определя от друг, не от ВУ. Нарушава се и чл. 22, ал. 1, по същата причина не следва да се възприема и § 14, т. 1, б. „а“.	Не се приема.	Политиката за развитие на висшето училище ще бъде изготвена в сътрудничество с всички заинтересовани страни, в това число и с висшето училище. Изготвянето на политика за развитие на висшето училище е израз на ролята на държавата като определяща националната политика в системата и финансираща дейността на висшето училище.
		3. Не следва да се приема § 13, т. 1, както и § 15, § 16, т. 1, б. „а“ в частта за създаване на нова т. 12 в чл. 32, ал. 1. Не е предвиден механизъм какво се случва, ако министърът на ОН не сключи договор за управление с избрания от ОС ректор. Да отпаднат промените, свързани със сключването на договори с ректорите на държавните висши училища.	Не се приема.	Министърът сключва договор с избрания от Общото събрание ректор в условията на обвързана компетентност, с изключение на случаите, в които законът изрично забранява дадено лице да бъде ректор.
		4. Формулираните критерии за оценка в чл. 77, ал. 3, т. 1-4 са ясни и изчерпателно посочени. Текстът на чл. 77, ал. 3, т. 5 трябва да отпадне. Добавената т. 7 в чл. 78, ал. 3 да отпадне, тъй като добавянето на други, непосочени критерии, би поставило ВУ в неравностойно положение.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.

		<p>5. Следва да се отчете положително предвидения в чл. 77, ал. 10 и чл. 78, ал. 10 срок за отстраняване на пропуските при отказ за акредитация..</p>	<p>Приема се</p>	<p>Бележката подкрепя проекта на акт.</p>
<p>6. Да се запазят сегашните срокове за валидност на програмната акредитация; ако се въведе фиксиран срок, той да е 6 години (чл. 78, ал. 8). Ако акредитацията е едновременно в едно и също направление, графикът следва да се съобразен със сроковете на валидност на вече акредитираните направления</p>	<p>Не се приема</p>	<p>Срокът на институционалната акредитация е фиксиран на шест години за всички виши училища. Това ще облекчи дейността им. Срокът на програмната акредитация не следва да бъде толкова продължителен. Четиригодишният срок е съобразен със срока на провеждане на обучението в степен бакалавър. Оценяването би дало най-коректни резултати при отчитането именно на един пълен цикъл на обучение. Освен това продългият срок на програмна акредитация ще даде значително предимство на по-слабите професионални направления, което е в ущърб на по-добрите. Целта на измененията е да се насърчи подобряването на качеството, което не би се случило , ако слабите професионални направления бъдат проверявани през толкова дълги периоди от време. Единствено при първата едновременна програмна акредитация се поставя въпросът за различния срок при вече дадените програмни акредитации, което ще бъде съобразено по начин, по който да не бъдат оцетени висшите училища.</p>		
<p>7. Поддържане на диференциация на качеството чрез РС на ВУ, поддържана от МОН.</p>	<p>Приема се по принцип.</p>	<p>РС на ВУ и към момента има отношение към качеството на обучението във ВУ.</p>		
<p>8. Новите разпоредби на чл. 77, ал. 13 и чл. 78, ал. 13 (§27 и § 28) водят до дискриминация на определени категории преподаватели. Нарушава се конституционното им право на труд. Могат да доведат до неравно третиране. Да остане сега действащата разпоредба, според която член на академичния състав може да участва в акредитацията на не повече от две висши училища.</p>	<p>Не се приема.</p>	<p>Разпоредбата не въвежда забрана за преподавателите да полагат труд в повече от едно висше училище, но участват в акредитацията само на едно.</p>		
<p>9. Ако се приеме ЗИД на ЗВО, да се предвиди преходен период от 3 години за привеждане на състоянието на</p>	<p>Приема се по</p>	<p>При приемането на законопроекта ще бъде отчетено необходимото време за прилагането</p>		

		висшите училища в съответствие с изискванията на ЗВО.	принцип.	му.
10.	АМТИИ - Пловдив	1. Има несъответствие на чл. 26, ал. 3 (отпада текстът „на основен трудов договор“) с разпоредбите на чл. 26, ал. 7; чл. 26д, ал. 1 и 2; чл. 27, ал. 1 и чл. 29, ал. 2, в които „на основен трудов договор“ остава.	Не се приема.	Не следва да се съпоставят разпоредбите за състава на общото събрание на факултета и на факултетния съвет.
		2. Предлаганата в чл. 26, ал. 3, изр. второ, чл. 27, ал. 2 и чл. 30, ал. 3 квота от ¼ за нехабилитираните преподаватели е висока, защото асистентите заемат длъжността си по трудов договор за неопределено време, в случай че не са защитили или не защитят докторска степен. Приемливо е квотата да е в рамките на 5 до 10 на сто.	Не се приема.	Разпоредбата е израз на държавната политика за привличане на млади преподаватели с възможност за академична кариера.
		3. В чл. 26 да се включи текстът: „Изискването по ал. 7 не се прилага за факултетните съвети, които провеждат обучение в областта на висшето образование „Изкуства“.	Не се приема.	В чл. 26, ал. 1 от ЗВО изцяло отпада регулацията за минимална численост на академичния състав на факултета. В ал. 7 само се намалява броят на членовете на факултетния съвет на основен трудов договор – от 25 на 21.
		4. По силата на какъв договор ще се заема длъжността ректор – по трудов въз основа на избор с работодател висшето училище, или по граждански договор за поръчка по Закона за задълженията и договорите с възложител министърът и изпълнител избраният от ОС.	Не се приема.	Няма конкретно предложение. Заемането на длъжността ректор ще става след реализирането на един сложен фактически състав, включващ избор и сключване на договор с министъра на образованието и науката.
		5. Как ще се гарантира изпълнението на договора за управление за изпълнение на утвърдената политика за развитие на ВУ, в случай че колективните органи за управление на ВУ не приемат съответните решения за това, респ. каква ще е отговорността на ректора за това неизпълнение на договора по независещи от него причини. Задълженията по договора се вменяват единствено на ректора, как колективните органи за управление на ВУ ще бъдат задължени да изпълняват утвърдената политика.	Приема се по принцип.	Няма конкретно предложение.
		6. Кой ще определя възнаграждението на ректора, след като в чл. 92 се предвижда в договора за управление да се регламентира само начинът на определяне на възнаграждението.	Не се приема.	Основното възнаграждение ще се определя както и досега. Възнаграждението по договора за управление се определя по общи правила за всички държавни висши училища, утвърдени от министъра на образованието и науката.

11.	„Подкрепа“	1. Неясноти относно сключването на договора – кой и по какъв начин ще преценява дели ректорът е изпълнил показателите.	Приема се по принцип.	Изпълнението на показателите ще се преценява от МОН въз основа на целевите стойности.
		2. За договора с ректора не възразяваме, макар че това политизира учебния процес. По скоро да е споразумение за възлагане на държавно-обществени функции, защото ако е договор, министърът трябва да подписва отпуските и командировките на ректора, а това противоречи на академичната автономия.	Приема се по принцип.	Това не е трудов договор. Трудово-правните отношения с ректора са в качеството му на хабилитирано лице във висшето училище.
		3. В чл. 6, ал. 3: запазва се старата дефиниция. Според Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност към изследователите са причислени и докторите.	Приема се по принцип.	Докторите не са изключени от дефиницията.
		4. Чл. 26, ал. 3: има вътрешно противоречие – хем целият академичен състав, хем точно $\frac{1}{4}$, това не може да се осъществи на практика.	Приема се.	Извършена е корекция в текста на разпоредбата.
		5. В чл. 30, ал. 5: в академичния съвет със съвещателен глас да се включат и представители на синдикалните организации във висшите училища.	Приема се по принцип.	Синдикалните организации са включени чрез академичния състав.
		6. Мандатът на ректора да е минимум 5 години, но да няма ограничение на броя на мандатите. Действащият ректор, който не е в пенсионна възраст, да има право да бъде избран за следващ мандат, ако за него са гласували $\frac{2}{3}$ от членовете на ОС. Това да важи само за ректорите, които са в първи мандат. Да не може да се кандидатира за трети мандат навършилият 63 години ректор, като това не важи за втори мандат.	Не се приема.	Запазен е досегашният подход на законодателя.
		7. За членовете на УС на Съвета на ректорите да се издават дипломатически паспорти, а на ректорите служебни паспорти във връзка с промяната на спецификата на техния статут като държавни служители.	Не се приема.	Такива текстове не са предмет на законопроекта.
12.	Бургаски свободен университет	1. Да отпадне създаването на нов чл. 17а.	Не се приема.	С предлаганата разпоредба „изследователски университет“ се урежда като статут на висшето училище, а не като отделен вид висше училище, каквато идея даваше досегашната уредба в чл. 17.
		2. В §9: допълнение на чл. 21, ал. 1, нова т. 16: да отпадат	Не се	Няма пречка частните висши училища да

		уточняващите прилагателни „държавни“ пред висши училища и „държавни и общински“.	приема.	склучват споразумения за партньорство с държавни средни училища. Специфичният вид партньорство по реда на чл. 21, ал. 1, т. 16 от ЗВО обаче е допустим само за държавни висши училища, тъй като частните висши училища не могат да бъдат финансирани със средства от държавния бюджет чрез средните училища.
		3. Да отпаднат изцяло текстовете на ал. 8 на чл. 21 за франчайзинга.	Не се приема.	Държавата следва да гарантира качеството на придобиваното висше образование, включително и чрез франчайзинг.
		4. В § 28: в чл. 78 да отпадне изцяло новата ал. 5 за критериите за програмна акредитация.	Не се приема.	На основание чл. 85, ал. 1, т. 1 ЗВО и към момента Националната агенция за оценяване и акредитация утвърждава критерии за оценяване и акредитация. Разпоредбата действа повече от 15 години и не е променяна през последните 11 години. За този период НАОА е доказала многократно, че не се поддава на конюнктурни влияния. Критериите винаги са били единни, публично оповестени, известни и ясни.
13.	Проф. Сашо Пенев - СУ	В § 42 в чл. 90, ал. 4 допълнението „намалени с общите за висшето училище разходи“ противоречи на Стратегията за развитие на ВО. Така ще продължават да се прехвърлят необосновано средства за издръжката между професионалните направления. Липсата на определение за „общи разходи“ след отчисляване на 25% от бюджетните средства и таксите позволява нецелево разходване на средствата. Нарушават се ПМС 328/30.11.2015 г. (чл. 4 допълнителните средства се използват от висшите училища за финансиране на разходи по професионалното направление, за което са получени) и ПМС № 162/20.06.2001 г., и принципът, залегнал в чл. 90, ал. 4 от ЗВО – средствата от държавния бюджет да се използват за разходи в същото професионално направление.	Не се приема.	Предлаганият законов текст е в съответствие с методическите указания на министъра на образованието и науката по чл. 90, ал. 10.
14.	Проф. Добрин Тодоров – МГУ	1. Изменението на ЗВО е навременно и дори закъсняло. Още по-добре би било да се изготви нов ЗВО.	Приема се по принцип.	Обемът и естеството на промените не налага приемане на нов нормативен акт.

		2. По-голямата част от предложенията са уместни: Национална карта на висшето образование; минимални квоти в общите събрания и основните звена за нехабилитирани преподаватели и администрация; премахване изискването за 40-членен академичен състав на факултет; члена на академичния състав да може да участва в акредитацията на не повече от едно висше училище.	Приема се.	Предложението подкрепя проекта на акт.
		3 Особено важна положителна промяна е сключването на договори между министъра на ОН и ректора.	Приема се.	Предложението подкрепя проекта на акт.
		4. Предлагам в новата т. 11 в чл. 10, ал. 2 да се редактира: „упражнява контрол по спазване изискванията на нормативната база в сферата на образованието и науката, вкл. Националната квалификационна рамка на РБ, на капацитета на професионалните направления и на специалностите от регулираните професии“.	Приема се по принцип.	Министърът на образованието и науката, както и редица други държавни органи, и към момента имат правото да упражняват контрол върху висшите училища по спазването на законодателството.
		5. Предлагам редакция на чл. 31, ал. 3: „Договорът за управление с ректора се прекратява при прекратяване на мандата му по чл. 35, както и при констатирани груби и системни нарушения на нормативната база, от последния“.	Не се приема.	Тези правомощия са възложени на Общото събрание на висшето училище.
		6. Неуместно е затрудняването на процедурата по освобождаване на ректора с „квалифицирано мнозинство от 2/3“, предложено в новата редакция на чл. 35, ал. 1. Така отзоваването му от недовлетворените от дейността му преподаватели и служители става на практика невъзможно.	Не се приема.	Длъжността „ректор“ следва да има стабилитет и освобождаването му да е възможно едва с квалифицирано мнозинство.
		7. Промяната в чл. 58, ал. 1, т. 3 улеснява ректорските ръководства при освобождаването на неудобни за тях членове на академичния състав.	Не се приема.	Ректорът следва да има по-широки правомощия по отношение кадровото осигуряване на учебния процес.
		8. Да бъде създадена нова т. 9 в чл. 10, ал. 2: „контролира изпълнението на изискванията, заложи в Националната квалификационна рамка на РБ за придобиване на ОКС „бакалавър“ и „магистър“, както и в ОНС „доктор“ базови знания, умения и компетентности“.	Не се приема.	Предложеният контрол може да се реализира в рамките на общите контролни правомощия на министъра.
15.	Доц. Светла Стоилова – ТУ - София	Предлагам в чл. 50, ал. 1: да се добавят и решенията на факултетните съвети при обявяването на конкурси за заемане на длъжностите по чл. 48. Изменение в този смисъл може да се направи и в чл. 26, ал. 8, където са правомощията на факултетния съвет.	Не се приема.	Академичният съвет е орган за ръководство на учебната и научната дейност на висшето училище.

16.	Д-р Мина Хубенова - УНСС	Предлагам да се въведе мандатност за ръководител на катедра. Считам съществуващото положение за недемократично и в разрез със световните практики. Сега няма възможност за контрол на дейността му.	Не се приема.	Това е въпрос на академична автономия и няма пречка висшето училище да въведе такова ограничение в правилника си.
17.	Александър Миланов – изпълнителен директор на Национална асоциация за приемна грижа „Сигурно и истинско детство за уязвимите български деца“	Да се допълнят в ЗВО разпоредби, според които преференциите за настанени в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа, да важат и за младежи и деца в приемна грижа и всички деца, които живеят в социални услуги и са обект на държавата. Категорията „деца от домове или специализирани институции“ да се замени с формулировката „деца/младежи с мярка за закрила, настанени в приемно семейство, резидентна услуга в общността или специализирани институции“.	Приема се.	Предложението е отразено в изменителния акт.
18.	Гл. ас. Бистра Николова – Икономически университет - Варна	1. Да се създадат ясни единни национални критерии за структурния състав на катедрите, респ. какво да е съотношението хабилитирани/нехабилитирани лица, както и създаване на нормативна възможност за обжалване, ако конкурси не се обявяват.	Не се приема.	Изложените въпроси са предмет на академична автономия и уредба в правилниците на висшите училища.
		2. Установяване на ефикасен външен контрол, в т.ч. разширяване на контролните правомощия на МОН и текущи контролни правомощия на НАОА по подадени жалби/сигнали, за да се гарантира, че академичната автономия се реализира в съответствие със законите – на национално ниво и на ниво висше училище.	Не се приема.	Контролните функции на министъра на образованието и науката са определени в чл. 10, ал. 2, т. 7 от ЗВО и в глава четвърта „Контрол“ на ЗРАСРБ; НАОА осъществява контрол посредством процедурите по САНК.
		3. Създаване на структура към МОН за защита от дискриминация в сферата на висшето образование, за да се осигури спазването на чл. 4 от ЗВО.	Не се приема.	Съществува национален орган за защита от дискриминация.
		4. Създаване на изрична нормативна възможност за извършване на текущи външни проверки на място във висшите училища по подадени сигнали/жалби.	Приема се по принцип.	Законът за висшето образование и сега дава такава възможност.
		5. Създаване на контролни правомощия върху дейността на държавните висши училища от органи в структурата на местната власт.	Не се приема.	Подобна възможност би била в нарушение на принципа за академичната автономия на висшите училища.
		6. Въвеждане на конкурсно начало при заемането на административни длъжности във висшите училища.	Не се приема.	Административните длъжности се заемат по реда на Кодекса на труда.

		7. Въвеждане на изискване за мандатност при заемането на ръководни длъжности, като се избягва заемането на няколко ръководни длъжности.	Не се приема.	И към момента е въведена мандатност за ръководни длъжности.
		8. Въвеждане на реални избори за заемането на ръководни длъжности, тъй като предлагането на единствена кандидатура не създава фактическа възможност за избор.	Не се приема.	Няма конкретно предложение.
19.	zuma	1. Към чл. 27, ал. 3 да се добави изречението: „Процедурата по избирането на членовете на Общото събрание да е описана подробно“.	Не се приема.	Въпросът следва да бъде уреден в правилника на висшето училище.
		2. Към чл. 30, ал. 1, т. 7: да се добави изречението: „Академичният съвет няма право да избира или назначава членове на Общото събрание“.	Не се приема.	Подобно право не произтича от нормативен акт.
		3. Към чл. 26, ал. 5, т. 1, 2 и 3 да се добави изречението: „Право да правят предложения имат всички членове на Общото събрание на факултета“.	Не се приема.	И към момента не съществува ограничение на това право.
20.	Nestina85	Към чл. 56а да бъде въведено изискването университетските преподаватели да притежават квалификация по Педагогика.	Не се приема.	Подобно изискване съществува за преподавателите в училищата, но предвид естеството на академичното образование във висшите училища и когнитивните възможности на обучаваните лица, създаването на такова изискване не е обществено оправдано.
21.	Hris.na	В чл. 21 да отпадне ал. 4, защото ниската оценка на държавен изпит например понижава общия успех и спира развитието на човек, а не може да бъде повишена с повторно явяване.	Не се приема.	За обучение в магистърска степен се изисква определено ниво на предварителна подготовка.
22.	spen	В § 42 в чл. 90, ал. 4 допълнението „намалени с общите за висшето училище разходи“ противоречи на Стратегията за развитие на висшето образование. Задълбочават се недостатъците при ефективното използване на средствата за финансиране на висшето образование. Така ще продължават да се прехвърлят необосновано средства между професионалните направления. Липсата на „общи разходи“ след отчисляване на 25% от бюджетните средства и таксите и неописан ред за определяне на „общи разходи“ позволява нецелево разходване на бюджетни средства и средства от такси.	Не се приема.	Предлаганият законов текст е в съответствие с методическите указания на министъра на образованието и науката по чл. 90, ал. 10.

23.	s.trifonova	1. С Решение № 11 от 5.10.2010 г. по конституционно дело № 13 от 2010 г. чл. 15, ал. 2 от ЗРАСРБ е обявен за противоконституционен и е редактиран. Не може в чл. 77, ал. 13 от ЗВО да има текстове, които са обявени за противоконституционни.	Не се приема.	Противоконституционността на чл. 15, ал. 2 от ЗРАСРБ е обявена по отношение на изискването академична длъжност да се заема при условията на основен трудов договор.
		2. В чл. 95, ал. 3 „нормативите“ се заменя със „средствата за издръжка на обучението“, а в ал. 4 не се прави такава промяна и остава „нормативите“.	Приема се.	Направена е корекция в текста.
24.	Boris yanchev	1. Предлагам да се даде възможност за избиране най-много за два мандата на ръководителите на катедри във висшите училища.	Приема се по принцип.	Висшето училище има свобода да въведе подобно изискване в правилника си.
		2. Предлагам откриването на процедура за доцентура или професура да не е само по инициатива на съответната катедра, а да се даде възможност и за инициатива на отделен учен и преподавател, да може сам да подаде документи до факултетен съвет или до академичен съвет или ректор.	Не се приема.	Откриването на процедури е част от кадровата политика на висшето училище.
25.	Стефан Велинов – ВТУ „Кирил и Методий“	Предлагам да се отмени § 5, ал. 5 от ПЗР на ЗРАСРБ, тъй като не са предвидени условията на чл. 67.(3) от Кодекса на труда	Не се приема.	Предложението не се отнася за подложения на публично обсъждане проект на нормативен акт.
26.	Асоциация на индустриалния капитал в България	1. Идеята за Национална карта на висшето образование е добра, но не се предвижда обсъждането ѝ със социалните партньори, най-вече с представители на работодателите. Тази карта би следвало да стъпва на конкретни прогнози и реално измерими индикатори, които да предопределят приема за следващите три или пет години.	Приема се по принцип.	При изготвянето на Националната карта ще бъдат взети предвид становищата на всички заинтересовани страни.
		2. Затягането на акредитацията е много важен момент, но липсват текстове, които да акцентират върху качеството на висшето образование.	Не се приема.	Акцентът върху качеството се поставя именно чрез засиления контрол на програмната акредитация.
		3. Подкрепяме упражняването на контрол върху ректорите на държавните висши училища от министъра. Считаме, че ректорите трябва да се назначават и освобождават от МОН по предложение на Общото събрание на висшето училище.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		4. Разширява се съставът на Съвета на настоятелите, но функциите му остават същите. Да се разширят функциите и правомощията на Съвета на настоятелите.	Не се приема.	Правомощията на Съвета на настоятелите вече са разширени с изменения на ЗВО от 2016 и от 2018 г.

		5. Подкрепяме ограничаването на възможността едни и същи преподаватели да участват в акредитацията на няколко висши училища.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		6. Приветстваме свързването между средното и висшето образование, като преподаватели от ВУ преподават специализирана подготовка за получаване на степен на професионална квалификация.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		7. Подкрепяме освобождаването от такси на студенти, които се обучават в професионални направления и защитени специалности с очакван бъдещ недостиг на пазара на труда.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
27.	Български фармацевтичен съюз	1. В §3 се създава нова т. 3 относно чл. 9 да се създаде нова т. 5 в ал. 4 със следното съдържание: „Оценката за качество на придобитото висше образование и данни за реализацията на завършилите студенти и докторанти от представителни професионални и съсловни организации по регулираните професии.“	Не се приема.	Данните за реализацията на завършилите се вземат от органа на статистиката за Република България и НОИ.
		2. В § 18 относно чл. 35а: в т. 1 на ал. 3 числото „7“ се заменя с „9“. В ал. 3 се добавя изречението: „В състава на настоятелството се включва на ротационен принцип един представител на съсловни организации, създадени със закон, ако в съответното професионално направление членството в съсловната организация е условие за упражняване на професията.“ В т. 3, ал. 5 се изменя: „Петима от членовете на съвета на настоятелите се избират от академичния съвет по предложение на ректора, а останалите четирима се определят съответно от министъра на образованието и науката, от кмета на общината, която е седалището на висшето училище, от органите на управление на съсловните организации и от студентския съвет.“	Не се приема.	Предложението е практически неприложимо в големите висши училища с голям брой професионални направления/специалности от регулираните професии.
		3. В § 39 относно чл. 88 се създават нови т. 6 и т. 7: „6. В ал. 2 се заличават думите „словните и“ „(3) В състава на постоянните комисии и експертните групи по ал. 1, т. 4 се включва поне един представител на съсловни организации, създадени със закон, ако в съответното професионално направление членството в съсловната организация е условие за упражняване на	Не се приема.	Предложението е практически неприложимо. Включваните лица в състава на комисиите следва да бъдат не просто представители на съсловни организации, а специалисти с опит в сферата на висшето образование.

		професията.“		
28.	Сдружение „Лидери за европейско образование“	1. В § 39, в текста на ал. 4 е включена думата „единствено“ (НАОА) по отношение присъждането на институционална акредитация. Това регламентира монопол на НАОА относно акредитационните процедури на българските висши училища. Съществува риск висшите училища да изпаднат в неравнопоставеност или нелегитимност спрямо висши училища от европейска университетска мрежа.	Не се приема.	Законът за висшето образование има действие върху територията на Република България, с изключение на няколко частни хипотези, уреждащи откриването на поделения на български висши училища в чужбина. В тази връзка не съществува пречка дадено българско висше училище да получи институционална акредитация от която и да е чуждестранна агенция, която акредитация обаче да използва само в чужбина. За да извършва обучение на територията на България висшето училище трябва да има институционална акредитация само и единствено от НАОА.
		2. В § 2, въвежда се ал. 5 към чл. 7, с която се разпорежда висшите училища да не събират такси за издаване на дипломи и други документи. Следва да се разграничат държавни и частни ВУ, защото по отношение на частните е държавна намеса във финансовия мениджмънт на частни институции.	Не се приема.	Ограничението за събиране на такси се отнася само за основните документи, като диплома за завършено висше образование и приложенията към нея, както и удостоверителни документи, необходими на студента да осъществи мобилност. Именно събирането на прекомерно високи такси е препятствие пред студентската мобилност.
		3. По § 3, допълнение в чл. 9 и чл. 10 се предвижда създаване на Национална карта на висшето образование. В ал. 3, т. 3 МС си присвоява правото да открива и закрива поделения на висшите училища в чужбина, в т.ч. и на частните. До момента понятието „поделения“ не съществува в закона, а в проекта не е изяснено неговото значение.	Не се приема.	Въвежда се държавна политика на контрол върху откриването на поделения на частните висши училища в чужбина, тъй като държавата следва да гарантира качеството на обучението там, тъй като частните висши училища също издават държавно признати и гарантирани дипломи. Понятието „поделение“ съществува в ЗВО.
		4. По § 4 в чл. 10 са вписани правата на министъра на ОН за въздействие върху висшите училища. С Националната карта на висшето образование и мораториума тези права му се отнемат. Въпреки това оценяваме положително допълнението за срок до 2 месеца за признаване на дипломи за висше образование от чужбина. Задължението трябва да бъде скрепено със санкция за неизпълнение.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.

		5. По § 5 в чл. 11 се променя ал. 4. Важно е да се подчертае, че формите на обучение са елементи от академичните свободи и не следва да се акредитират.	Не се приема.	Държавата следва да гарантира качество във всички форми на обучение. За дистанционната форма има нарочна наредба.
		6. По § 8: За изследователските университети не са предвидени конкретни финансови предимства или други привилегии. В същото време основни параметри и отношения се прехвърлят към изпълнителската власт с нейните предпочитания.	Не се приема.	Други специални закони предвиждат предимства за изследователските университети.
		7. По § 9: Право на договори за съвместна учебна дейност между университети и държавни и общински училища да имат и частните висши училища, за да не е налице неравнопоставеност.	Не се приема.	Няма пречка частните висши училища да сключват споразумения за партньорство с държавни средни училища. Специфичният вид партньорство по реда на чл. 21, ал. 1, т. 16 от ЗВО обаче е допустим само за държавни висши училища, тъй като частните висши училища не могат да бъдат финансирани със средства от държавния бюджет чрез средните училища.
		8. По § 11: Отчитаме като положително предложението за определяне на минималния брой нехабилитирани преподаватели, членове на АС. Не е ясно защо членовете на факултетния съвет намаляват от 25 на 21 души.	Приема се по принцип.	Минималният брой на членовете на факултетния съвет се намалява, тъй като изискването за факултет е наличие на минимум три катедри с минимум 7 преподаватели във всяка.
		9. По § 12: Промяната в чл. 27, ал. 3, съгласно която процедурата за избор на студенти и докторанти в Общото събрание да се съдържа в правилника за организацията и дейността на Студентския съвет е в грубо противоречие с интересите на студентската общност.	Не се приема.	Не е посочено в какво точно се изразява противоречието с интересите на студентите.
		10. Във връзка с промените по въвеждането на „договор за управление“ поздравяваме авторите на проекта. Предлагаме ал. 3 да се допълни при неизпълнение задълженията по договора той да може да бъде прекратяван едностранно от министъра.	Приема се по принцип.	Тъй като заемането на длъжността „ректор“ е свързано и с избор от Общото събрание (израз на академичната автономия), съществува възможността при неизпълнение на задълженията Общото събрание да прекрати предсрочно мандата на ректора.
		11. По § 16: Не е издържано в правомощията на ректора да е признаването на висше образование от чужбина. В правомощията на министъра е да организира това признаване. Предвижда се и това да става в срок от 2 месеца. Няма такова изискване и за ректора. Предлагаме да	Не се приема.	Ректорът признава висше образование, придобито в чужбина, само с цел лицето да продължи обучението си в съответното висше училище. Когато се отнася до упражняване на право на труд или признаването се иска с

	отпадне изцяло това правомощие на ректора.		друга цел, това се извършва от министъра на образованието и науката чрез Националния център за информация и документация.
	12. По § 17: Ректорът се избира с обикновено мнозинство от присъстващите и няма основание да бъде предвидена по-тежка процедура за неговото освобождаване – с квалифицирано мнозинство от 2/3.	Не се приема.	Длъжността „ректор“ следва да има стабилитет и освобождаването му да е възможно едва с квалифицирано мнозинство.
	13. По § 18: Не е ясно защо след премахването на членове на синдикалните организации от списъка по ал. 4 същите не са добавени в ал. 3. За да се насърчи практически полезната работа на тези съвети, трябва да се допълнят конкретни задължения и правомощия.	Не се приема.	С премахването от списъка по ал. 4 отпада забраната някой от членовете на съвета на настоятелите да е член на синдикална организация.
	14. По § 19: Добавената ал. 2 в чл. 36 да отпадне, защото подчертава монопола на НАОА.	Не се приема.	Държавата гарантира качеството на обучение в тези структури именно чрез акредитацията им от НАОА.
	15. По § 22: Заложена идея в чл. 56а е добра, но доколкото учителите няма да бъдат дискриминирани с оглед нуждата да придобиват професионална квалификация „учител“, а преподавателите в университетите – не.	Не се приема.	Подобно изискване съществува за преподавателите в училищата, но предвид естеството на академичното образование във висшите училища и когнитивните възможности на обучаваните лица, създаването на такова изискване за университетските преподаватели не е обществено оправдано.
	16. По § 25 и следващите: Подкрепяме максималният срок на програмната акредитация да е 4 години, както и повишението на минималните критерии за обучение в степен „магистър“. Подкрепяме и ограничаването на мандатите на постоянните комисии, предложено с § 39.	Приема се.	Предложението подкрепя законопроекта.
	17. По § 28: ал. 3 предвижда членове на академичния състав да участват в акредитацията на не повече от едно висше училище. Подобна промяна няма да доведе до обективни оценки в акредитационните процедури, а ще ги обезличи.	Не се приема.	Предложеното ограничение ще доведе до повишаване на качеството на обучението във висшите училища.
	18. По § 40: Неправилно се отменя чл. 88б, отпада задължението НАОА да публикува годишен доклад за дейността си, разпоредбата следва да се запази, макар и да бъде променен форматът, по който да се публикува тази информация.	Не се приема.	Отмяната на задължението за издаване на бюлетина не е свързано със задължението на НАОА да приема и публикува по определените за целта начини отчетите за дейността си.

		19. По § 41: Положително оценяваме изменението в чл. 88в, но считаме, че контролът следва да се прави не от НАОА, а от постоянна комисия, която действа към МОН. Органът по САНК следва да се включи в структурата на МОН.	Не се приема.	ЗВО предвижда разпределение на държавните функции в сферата на висшето образование. Контрол се осъществява от МОН, но спецификите на дейността по САНК, както и досега, са в компетенциите на НАОА.
		20. По § 45: Положителна промяна е предложението за определяне на минимална заплата за академичните длъжности в държавните висши училища.	Приема се.	Бележката подкрепя проекта на акт.
		21. По § 47: Предложението за безплатно обучение на студенти от проф. направления и защитени специалности е неправилно, смятаме че, мярката е дискриминационна по отношение на другите студенти.	Не се приема.	Мярката е израз на държавната политика за насърчаване на обучението в специалности с бъдещ недостиг на специалисти на пазара на труда. Обучението в тези специалности е свободно достъпно за всеки желаещ, поради което не е налице признак на дискриминация.
		22. По § 47 в частта на § 4к от ДР: Адмираме регламентацията на отношенията между ТУЕС и ТУ – София, но считаме, че мястото ѝ не е в ЗВО поради противоречие със ЗНА и Указа за прилагането му. Не се държи и сметка за същността на закона като нормативен акт, установена в чл. 3, ал. 1 от ЗНА. При бъдещи промени на тези отношения също така ще се налага на НС да приема изменение, което противоречи на правната логика с оглед предмета на уредените отношения.	Не се приема.	Регламентацията между ТУ-София и ТУЕС е свързана пряко с дейността на висше училище и мястото ѝ е в Закона за висшето образование. В Закона за предучилищното и училищното образование също има норми, които регулират този режим, но предвид че ТУЕС е особен вид звено в рамките на ТУ-София, основната регламентация следва да е в ЗВО.
29.	Съюз на тракийските дружества в България	Считаме, че ограничението на мандатите за заемане на ръководни длъжности противоречи на автономността и пречатства академичното самоуправление. Предлагаме чл. 31, ал. 2 да се измени: „Лицата, избирани на ръководните длъжности ректор, декан, директор на департамент, филиал и колеж и техните заместници, следва да отговарят на условията, определени в правилника за дейността на висшето училище.“	Не се приема.	Предложението е извън обхвата на предложените със законопроекта изменения и допълнения.
30.	Проф. Александър Гънгов Доц. Герасим Петрински Софийски университет	Заличаването на думите „и не съществуват възможности за прехвърляне или преквалификация в сродна научна дисциплина, след решение на съвета на основното звено и/или филиала“ в чл. 51, ал. 1, т. 3 представлява явно ограничаване на досегашните права на академичния състав, както и на специфичните защити на трудовите му права, които законодателят е предвидил и мотивирал в сега	Не се приема.	Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 3 и т. 6 от закона като част от академичното самоуправление висшите училища самостоятелно определят научно-преподавателския си състав и имат правото да обявяват конкурси и избират преподаватели при условия и по ред, установени в ЗРАСРБ.

		действащия закон. Това може да доведе до лоши практики и при евентуални промени в учебните планове на съответните програми без установени в законодателството възможности за гъвкав преход на преподавателите към друга научна дисциплина или успешна работа в сродно научно направление.		
31.	aleph	<p>От изменението в чл. 26 ал. 1 следва, че след решение на факултетен съвет до 50% от лекционните часове ще могат да се четат от нехабилитирани преподаватели. От това са възможни последици в поне две посоки - едната е да се допусне нехабилитирания състав да води лекционни курсове извън научното поле на доктората си. При асистентите това би довело до възможността самопроизволно да им се възлагат лекционни курсове. Също така не става ясно как тази нормативна уредба ще се синхронизира с „Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“. Другата посока - от разширителното тълкуване на този текст ще следва, че титуляр на учебна дисциплина ще може да бъде и нехабилитирано лице. От това едва ли ще се повиши качеството на обучението и нивото на реализация на студентите.</p> <p>От либерализацията на тези изисквания би могъл да се роди следния прецедент - катедра от трима хабилитирани и четирима нехабилитирани, която да обучава в ОКС „бакалавър“ и „магистър“.</p>	Не се приема.	<p>Възможността 50 на сто от лекционните курсове да се четат от нехабилитирани преподаватели е само изключение от общото правило.</p> <p>Цитираната наредба борави с понятието „хорариум“, измерван в часове.</p> <p>С направената поправка се предотвратява заобикалянето на закона, при което на курсове, четени от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор се дава много малък хорариум за сметка на огромен хорариум на малък брой курсове, четени от нехабилитирани преподаватели.</p>